

El-kaðal millum Bornholm og Svøríki

Tann 2. september — var ein stórur dagur í danskari orkusøgu. Henda dagin varð nýggja el-kaðalsambandið millum Bornholm og Svøríki vgt.

Hetta er næsta elkaðalsambandið millum Danmark og eitt annað land. Nøkur ár herfyri varð ein elkaðal millum Noreg og Danmark tikin í nýtslu.

Nýggja elkaðalsambandið millum Svøríki og Bornholm fer at minka elprisirnir á Bornholm munandi. Frammanundan hevur Bornholm verið tann partur av Danmark, sum hevur havt teir hægstu elprisirnir. Størsti parturin av elverkunum er ríkin við dýrari innfluttari olju.

83 mill. kr.

Samlaðu útreiðslurnar fyri nýggja kaðalin eru umleið 83 mill. kr. Her uppi í eru iroknað tey arbeiði, sum eru gjørd á landi og við at »spula« kaðalin umleið 1 metur undir havbotnin.

Kaðalsambandið umfatir triggjar einstakar kaðalar, sum hvør er 43 kilometrar langur. Hver kaðal er 240 kvadratmillimetrar tjúkkur. Kaðalin kann flyta umleið 65 MegaWATT.

Høgir el-prisir

Í meira enn 40 ár hevur verið kjakast um teir serliga høgu el-prisirnir á Bornholm og samstundis hevur eitt møgulegt kaðalsamband verið nevnt.

Hvørja ferð elverkið í Rønne er útbyggt hevur verið nomið við spurningin, um danir framvegis sjálvir skuldu framleiða elmegina, ella um tíðin var komin til at leggja ein elkaðal millum Svøríki og oyanna.

Oljuprisirnir orsökini

Tað vóru í fyrstu atløg teir støðugt vaksandi oljuprisirnir hjá 1973, sum vóru orsökini til, at menn nú kundu gera sær gjøllari ætlan um eitt møgulegt elkaðalsamband. Somuleiðis var kaðalteknikkurin nú komin rættiliga væl áleiðis.

Tann 1. juli 1977 gjørdur tey bæði elfelagini, »ØST-KRAFT« og »EL-KRAFT« eina avtalu um flutning av elorku til Bornholm. Minni enn tvey ár seinni varð ein sáttmáli undirskrivaður við partafelagið »Nordisk Kabel- og Traadfabrikker«.

Síðani hevur verið arbeiðt við at leggja kaðalin.

ELSAM

Tað er júska elfelagið

ELSAM og A/S Em. Z. Svitzers Bjerningsentreprise, sum hava staðið fyri arbeiðinum at leggja allar triggjar kaðalarnar á djúpum vatni.

Til »Spulingina« — niðurgrevsturin — av sjálvum kaðalinum er nýttur ein ávisur spulivognur, nevndur »Sofie«.

A/S Dykkertekning, Frederiksstad í Noregi hevur staðið fyri at leggja kaðalin á grynri vatni og hava ruddað grót og annað tilfar á havbotninum.

Sjálvt projektið hevur verkfrøðingafelagið, P.A. Pedersen í Keymannahavn, staðið fyri.

Týðning fyri elorkuprisirnir

Nú kaðalin er tikin í nýtslu, fer hann at hava stóran týðning fyri el-pris-in á Bornholm. Í apríl mánað var elprisurin á Bornholm umleið 26 oyru dýrari pr. kWh enn fyri hin partin av Danmark.

1. juli hækkaði elprisurin fyri alt Danmark, men Bornholm var ikki við í hesum vøkstri.

Orsökini til at elprisurin á Bornholm er hægri enn fyri aðrar partar av Danmark er tann, at bert ein litil partur av el-framleiðsluni á Bornholm stavar frá kóli. Meginparturin hevur higartil verið frá oljuríknum elverkum.

Framhald av síðu 13

skjótt gerast eitt »argument« fyri at fara upp í EEC.

Fullkomilg óvissa ræður, tá talan er um okkara fiskivinnurættindi, serliga í Grønlandi. Hetta kann fáa kreftir, sum bert hugsa í løtuvinningi, at mæla til limaskap í EEC.

Annars kann hugsast at tað búðskaparliga umskiftið, sum nú eisini rakar Føroyar, fer at verða nýtt sum amboð fyri at fáa Føroyar upp í EEC. Hetta var tað, sum varð gjørt í Danmark í 1972, tá kreppan tók seg upp har, og tað sama kann nú henda her hjá okkum. Tó er tað onki, als onki, sum talar fyri, at danskur limaskapur varð nøkur hjálp hjá Danmark í so máta. Danmark hevur í einum og øllum mist sjálvsavgerðarrættin, sum ger tað ringt at føra nakran veruligan búðskaparligan politikk, sum kann hjálpa landinum burtur úr kreppuni. Alt hetta talar fyri, at tað ongantíð er ov skjótt at fáa EEC—and-støðuna á fótur aftur, tað vil siga, fáa veruligt liv aftur í Fólka fylkingina móti EEC.

Undirgrundsmálið

Undirgrundsmálið er kanska ikki so nógv frammi akkurát í dag, men hetta er eitt mál, sum sera greitt visir avmarkingarnar í heimastýrinum. Danmark kann ikki geva rættin til undirgrundina frá sær undir núverandi statsrættarstöðu. Hetta sást í Grønlandi.

Hinvegin hevur undirgrundsmálið fingið eina heilt nýggja støðu, eftir just endaða fundin í Geneve, har avtala varð gjørd um, at ríkið í Danmark skal vera felags ogn, sum skal verða umsatin av ST og koma ST—limalondunum til góðar. Her kann skoytast upp í, at Føroyar orsada av statsrættarligu støðuni ikki eru limir í ST og tí ikki kunnu rokna við

Tvøroyrar Sjónværpsfelag

Mikudagin 10. september

kl. 20,00 TV—AKTUELT
kl. 20,55 Portret av einum týskum rithøvunda
kl. 21,40 Tónleikasending.

Fríggjadagin 12. september

kl. 20,00 Við skipum og fólki kring Seland
kl. 20,50 Koncert (Rock)
kl. 20,25 Portret av týskum sjónleikara
kl. 22,25 Franskur filmur

Leygardagin 13. september

kl. 17,00 Barnasending
kl. 20,00 TV—aktuel
kl. 20,45 Halloy á baðihoteilinum
kl. 21,20 Poul Mc—Cartney og Wings
kl. 21,55 »Teir sóu tað henda« Filmur. óegnaður fyri børn

Sunnudagin 14. september

kl. 13,00 Andalig sending
kl. 19,00 Opera
kl. 21,50 »Tveir menn« 2. verður endursent 23.9.

Týsdagin 16. september

kl. 20,00 Tveir menn, endursending av 1. parti
kl. 21,50 OL—byrjan. Endursending

at fáa beinleiðis lut í hesum ríkidemi.

Støðan í dag

Alt bendir á, at ein endurreising av tjóðskaparstríðnum uttan um løgtingsflokknar er serliga átróðkandi í dag.

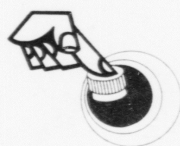
Sjeytiárin hava lært okkum, at tað ger tað sama hvør situr í landsstýrinum. Allir sum ein seta løgtingsflokknarnar sitt álít á ríkisfelagsskapin. Utan henda ríkisfelagsskap standa teir hjálp-

arleysir og siggja bert mjørka framman fyri stavn. Alt løgtingsarbeiði er merkt av gieldum løtupolitikki, nú framtíðin hjá tjóðini stendur upp á spæl.

Ti er neyðugt at fólk fáa gongd á eina ohefta fylking, við kreftum sum vilja stríðast móti risaveldunum, móti EEC og danska áganginum móti Føroyum. Kreftir sum vilja tryggja tjóðini liv aftur.

Hetta er endamálið við 14. septemberhaldinum í ár.

FAST SHARP 14 Hin sjálvslípandi el-sagin

handverja til báðar hendur
ketutáttari sum kann stillast
ketufangari
góð javnvá
oljueftirlitsgluggi
hondketusmyrjan
sterkan motor 1000 watt
tryggjleikaavbrótara
dupultbjálvað / 220 volt

Tann sjálvslípandi ketusag-skipanin, FAST SHARP, hevur møguleika fyri brýnan við lættliga at trýsta á tann innbygda ketuslíparan.

Tað 35 cm haldgóða svørið kann vendast og brúkast til alt vanligt sagarbeiði.

P/f THOMAS DAM AMBOÐSDEILDIN
Jónas Broncksgøta 25 - tlf. 11405